

Samuel rumiá un moment, y va dir: Cinch.

Molt bé. Has practicat las quatre principals reglas de la Árimética: sumar, restar, multiplinar y dividir. Apendre de comptes no es més que aixó. Bé Samuel, ja veus com s' arregla. No sabías fer res y ho saps fer tot. Pero ten present que *deus* ferho, perque 'l *no puch* ó *no sé* aquí no 'l coneixem. Y ara posat entre 'ls demés noys.

Samuel se 'n aná content de que l' examen hagués acabat, y ab més confiansa de si mateix que abans no había tingut.

L' endemá 's posá á trevallar de gramática. Progressá d' una manera clara, pausadament pero ab següritat. Se havia posat al corrent dels estudis, quan lo Sr. Wisseman creyent quò era hora de contestar al pare del noy ho feu de la manera següent:

Molt Sr. meu: Penso que es just que vos dongui novas sobre l' assumpto del vostre fill. Es probable las esperavau més aviat, pero es que no m' agrada fer judicis sense fonament. Vos m' indicavau que no s' havia manifestat en res lo talent del vostre Samuel. Si per talent creyeu que es aquell do que fa que sense grans esforços en l' estudi se sobresurt en primera fila, dech dirvos que 'n ma llarga carrera d' ensenyansa sols hi trobat tres ó quatre noys que possehissin eixa qualitat, y estigeu segur que 'l vostre fill no es d' aquest número. Mes si per talent entenen la habilitat del que estudiant y trevallant arriba á fer alguna cosa, vostre fill no será dels més curts. Y no crech equivocarme al dirvos que cas que 'l feu seguir carrera figurará entre lo mellor. Es la meva manía, y no 'm crech anar desacertat, que lo més difícil, ab bona voluntat, pot arribarse á adquirir y á dominar. Vostre servidor. Solon Wiseman.

Lo pare del noy Samuel veyen que aquest anava progressant en sos estudis, lo deixá, per alguns anys, confiat al mestre Wiseman. Y després segui la carrera que més s' avenia á son temperament y á sa inteligencia, encare que no sentís per ella cap inclinació. Pero hi descollá, lo que li valgué una reputació y molts diners, sense que may se pogués dir de 'n Samuel que fos un geni ó una poderosa inteligencia.

AIKIN Y BARBAULT.

Traducció directa del anglés.